

ชื่อวิทยานิพนธ์   คุณค่าของมนุษย์ในนวนิยายของประภัสสร เสวิกุล
ผู้เขียน   นางสาววันเพ็ญ พิณอักษร
สาขาวิชา   ภาษาไทย (สายวรรณคดี)
ปีการศึกษา   2546

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของมนุษย์ซึ่งเป็นคุณค่าทางจริยธรรมในนวนิยาย 2 เรื่อง คือ **เวลาในขวดแก้ว** และ **ลอดลายมังกร** ของประภัสสร เสวิกุล และค้นหาว่าคุณค่านี้ปรากฏแก่ผู้รับด้วยแรงหนุนของคุณค่าอันสร้างความประทับใจและโน้มน้าวให้รู้สึกร่วมด้วยมากน้อยเพียงใด

ผลการศึกษาพบว่า นวนิยายทั้งสองเรื่องแสดงว่ามนุษย์ที่มีคุณค่าคือคนที่สร้างคุณสมบัติที่พึงประสงค์ขึ้นมาด้วยตัวเอง และ/หรือสร้างขึ้นด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์อันเกี่ยวข้องต่อการเผชิญปัญหา สารสำคัญที่ผู้ประพันธ์เน้นในเรื่อง **เวลาในขวดแก้ว** ก็คือ ประสบการณ์ ทำให้มนุษย์เติบโตขึ้น มีพัฒนาการทางปัญญาจนเข้าใจความเป็นจริง และแก้ไขความอ่อนแอทางจิตใจ ตลอดจนการถอยหนีไปสู่ความหมกมุ่นกับอดีตได้ ส่วนเรื่อง **ลอดลายมังกร** แสดงให้เห็นว่าความสำเร็จทางเศรษฐกิจไม่เพียงเป็นจุดหมายสูงสุดของชีวิต การขาดหลักยึดทางคุณธรรมหรือความอ่อนแอทางจริยธรรมจะทำให้มนุษย์ประสบปัญหาหนักในชีวิต โดยเฉพาะเมื่อเกิดความสับสนทางคุณค่า การยึดถือตัวเองเป็นศูนย์กลาง ความทะเยอทะยาน และการมุ่งครอบครอง นวนิยายทั้งสองเรื่องยังแสดงทัศนคติว่าความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์จะดำรงอยู่ได้ด้วยความรัก ความเมตตา และการให้อภัยต่อกัน ความอ่อนแอทางจริยธรรมในนวนิยายทั้งสองจึงกระตุ้นให้คิดว่า ความสามารถต่อสู้กับสิ่งบั่นทอนคุณค่าของมนุษย์เป็นสิ่งที่ขาดไปเสียมิได้

นวนิยายทั้งสองเรื่องเป็นการเล่าเรื่องอดีต การเล่าซ้ำระหว่างบทเป็นวิธีการแสดงความด้อยทางวุฒิภาวะ และความไม่ล่วงรู้หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของตัวละคร การซ้ำบทสนทนาใน **เวลาในขวดแก้ว** ย้ำปัญหาในใจของตัวเอกได้ดี จุดเด่นที่ต่างกันคือมุมมองภายในของตัวเอกที่เป็นผู้เล่าเรื่อง **เวลาในขวดแก้ว** สามารถแสดงความขัดแย้งภายในของตัวเอก สร้างความเข้าใจพัฒนาการของตัวเอก และทำให้บทประพันธ์น่าประทับใจมากกว่าเรื่อง **ลอดลายมังกร** ที่ผู้เล่าไม่ได้มีประสบการณ์ตรงมากนัก ผู้อ่านจึงไม่เห็นความซับซ้อนในจิตใจของตัวละครทั้งหลายอันเป็นเหตุผลกับพฤติกรรมซึ่งกำหนดโครงเรื่อง และยังมีข้อด้อยที่ขาดเอกภาพเพราะเนื้อหาที่เน้นคุณธรรมของตัวเอกกับที่เน้นปัญหาของตัวประกอบจำนวนมากไม่สู้จะประสานกัน แม้มีส่วนที่

น่าประทับใจในข้อความอันสละสลวยที่ตัวเอกกล่าวกับบุตรหลาน แต่การให้ตัวละครที่แตกต่างกัน
อ้างอิงวรรณคดีเพื่อแสดงความคิดเห็นก็ยังขาดความสมจริง องค์ประกอบทางวรรณศิลป์ในนวนิยาย
เรื่องนี้จึงไม่โดดเด่นและประสานกับเนื้อหาเท่ากับเรื่อง เวลาในขวดแก้ว ส่งผลให้สารเกี่ยวกับ
คุณค่าของมนุษย์อ่อนพลังแม้จะพยายามแสดงปัญหาสำคัญๆไว้

Thesis Title	Human Virtues in Praphatsorn Sewikun's Novels
Author	Miss Wanpen Pinagsorn
Major Program	Thai (Literature)
Academic Year	2003

Abstract

This thesis aims at examining the human virtues, or ethical values in two novels by Praphatsorn Sewikun : **Wela Nai Kuat Kaew** and **Lot Lai Mangkorn** , and determining the emotional impact of the literary creations in conveying these virtues.

Both novels, it is found, indicate that a man of value is the one who attains desirable qualities through his own effort or through supportive relationship with others when encountering a problem. The main theme in **Wela Nai Kuat Kaew** is that life experience fosters one's growth and wisdom to understand reality, while eradicating mental weaknesses as well as tendencies toward withdrawal into the past. **Lot Lai Mangkorn** illustrates that economic success should not be the highest purpose of life. Without a moral principle or ethical strength, one will face grave problems, especially, when one is not clear about his/her own values while being driven by egocentricism, ambition, or desire to possess. Both novels reveal that human relationship cannot exist without love, kindness, and forgiveness. The moral weaknesses explored in the novels, therefore, remind us that it is crucial to fight against the deterioration of human values.

Both novels are narrations of the past. The repetition of certain texts is a device to depict the character's immaturity or lack of forethought. In **Wela Nai Kuat Kaew** , the repetition of some dialogues emphasizes the protagonist's troubled mind. The main difference between the two novels is in the narrators' points of view : that in **Wela Nai Kuat Kaew** conveys the protagonist's conflicts and development, and results in stronger literary impact than that in **Lot Lai Mangkorn** in which the narrator has little direct experience in the story, and, therefore, provides insufficient psychological depth or little motivation for the characters' actions that form the plot. Another weakness of the latter novel is the lack of unity as the story centers upon the protagonist's virtues and the

problems of too many minor characters whose roles are not well-related. In addition, although the hero's words to his children are impressively phrased, the inclusion of literary references made by characters with diverse backgrounds makes the novel unrealistic. The artistic elements of this novel, are, therefore, less harmonious with its content than those in **Wela Nai Kwat Kaew**. As a result, the theme of ethical values is less forceful even though the author attempts to explore serious issues.